

de såkaldte kommunalfuldmagtsregler. Kommuner og amtskommuner yder i henhold til disse regler støtte eller tilskud til en række forskellige formål, som generelt har det til fælles, at de er almene for kommunens eller amtskommunens borgere. Det omfatter tilskud til foreninger mv., som varetager opgaver fx vedrørende kultur, idræt, friluftaktiviteter, turisme samt i et vist omfang vedrørende miljø og visse uddannelser mv.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget er beskrevet de forskellige former for sociale klausuler, som generelt anses for egnede til at skabe et rummeligt arbejdsmarked.

En offentlig myndighed, der beslutter, at den vil benytte sig af muligheden for at fastsætte sociale klausuler, bestemmer selv hvilke sociale klausuler, der er mest hensigtsmæssige at stille i forhold til den pågældende tilskudsmodtagers opgavevaretagelse. Når myndigheden træffer beslutning om sociale klausuler, er den dog bundet af almindelige forvaltningsretlige retsgrundsætninger, herunder om saglighed i forvaltningen og lighedsgrundsætningen, jf. dog stk. 2. Der skal være overensstemmelse mellem tilskuddets størrelse og den sociale klausul. Det vil således ikke være hensigtsmæssigt at stille krav om, at tilskudsmodtageren skal ansætte en person i fleksjob, hvis tilskuddet alene er på 25.000 kr. som et engangsbeløb. Ligeledes vil det heller ikke være hensigtsmæssigt at stille krav om, at tilskudsmodtageren opretter et job på særlige vilkår, hvis der ikke vil være tale om en længerevarende ansættelse.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen kan en tilskudsgiver ikke fastsætte sociale klausuler som vilkår for at yde et tilskud, når andet er særligt bestemt i lovgivningen.

Bestemmelsen medfører således, at tilskudsydere ikke kan fastsætte sociale klausuler efter stk. 1, såfremt det i øvrigt i lovgivningen er fastsat eller forudsat, at en offentlig myndighed ikke kan fastsætte sådanne klausuler, eller såfremt adgang til at fastsætte sociale klausuler er særligt reguleret i den pågældende lovgivning.

Det er således tilfældet, når det i anden lovgivning er fastsat, enten at en offentlig myndighed på det pågældende område ikke kan fastsætte sådanne vilkår, eller når lovgivningen udtømmende angiver, hvilke betingelser tilskudsmodtageren skal opfylde for at få det pågældende tilskud, således at der ved opfyldelse af betingelserne er et retskrav på at få tilskuddet.

Endvidere kan EU-regler indeholde en relevant regulering af adgangen til at fastsætte sociale klausuler, jf. bemærkningerne til forholdet til EU-retten under de almindelige bemærkninger.

Endvidere kan bestemmelsen i stk. 1 ikke anvendes, når det i lovgivningen er fastsat, at tilskudsyderen alene kan fastsætte bestemte former for sociale klausuler på det pågældende område, eller at der kun kan fastsættes sociale klausuler under nærmere angivne betingelser. Som eksempler herpå henvises til lovforslagets §§ 5-15.

Tilskudsgivning, der sker på betingelse af opfyldelse af sociale klausuler, kan forvride konkurrencen, hvis tilskuddene ydes til foreninger, fonde, selskaber m.v. eller aktiviteter, der er konkurrenceudsat. Det gælder dog ikke generel tilskudsgivning eller tilskud, der tildeles på åbne og ikke-diskriminerende vilkår, fx når tilskuddet gives efter udbud på åbne og ikke-diskriminerende vilkår.

Specifik tilskudsgivning på konkurrenceudsatte områder, hvortil der er knyttet sociale klausuler, bør derfor ske efter udbud på åbne og ikke-diskriminerende vilkår med passende mellemrum.

Til kapitel 3

Ikrafttrædelsesbestemmelser

Til § 3

Forslaget træder i kraft den 1. april 2001 og har virkning for afgørelse om tildeling af tilskud, der træffes den 1. april 2001 eller senere.

Til § 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Undervisningsministeriet

Til §§ 5-15

Alle bestemmelserne er nye. Bestemmelserne giver undervisningsministeren mulighed for at stille krav til de omfattede uddannelsesinstitutioner om varetagelse af sociale hensyn som betingelse for at modtage tilskud (en social klausul).

Det er efter lovforslaget op til undervisningsministeren at vurdere om og i givet fald hvilke sociale klausuler, der skal stilles. En social klausul er et krav om, at en uddannelsesinstitution (tilskudsmodtageren) påtager sig en nærmere angiven social forpligtelse. På uddannelsesinstitutionens område er det tanken, at undervisningsministeren vil stille krav om, at uddannelsesinstitutionerne skal formulere en personalepolitik, der beskriver, hvordan uddannelsesinstitutionen vil handle for at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt. Endvidere vil undervisningsministeren sikre, at uddannelsesinstitutioner, der modtager statstilskud, sektorvis tilstræber at efterleve regeringens målsæt-